

κ.ά.) Κύθηρ.: 'Ἐγόισε τὸ στάρι Κρήτ. 7) Γίνομαι σφοδρός, δυναμώνω, ἐπὶ καιροῦ Κρήτ. Κύθηρ.: 'Η νοθὶα ἀγόισε Κρήτ. 'Ο καιρὸς ἀγόγισεν αὐτόθ. 8) Εύρισκομαι εἰς κατάστασιν ὑπερεντάσεως, παραφορᾶς, καθίσταμαι ἐκτὸς ἔκτου Κρήτ. (Μεραμβ. Νεάπ. Σέλιν. κ.ά.) Κύθηρ.: 'Ἐγόισε πάλι σήμερο, ποὺ τὴν ἐμάλωσε ὁ ἄδρας τῆς Νεάπ.' Εγόισε καὶ δὲ τὸ κάνομε ζάφτι Μεραμβ. 9) Μετοχ. ἀγοῖσμένος, δὲ ἔξαλλος, δὲ ἐκτὸς ἔκτου Κρήτ. (Μεραμβ. Νεάπ. Σέλιν. κ.ά.): 'Ηρθε ἀγοῖσμένος νὰ μοῦ ζητήῃ τὸ λόγο, γιατὶ μαρτύρησα 'ς τὸ δικαστήριο πὼς ἥφταιγε Νεάπ. Σιγά, ἀγοῖσμένο, καὶ θὰ πέσης! Θὲς νὰ βγάλης τὰ φεγγιά σου; (φεγγιά = μάτια) αὐτόθ. 9) Μεταφ., κτυπῶ Κέως: Θὰ τὸν πιάσω καὶ θὰ τοῦ γονίξω ξύλο. Τοῦ γονίξα ξύλο, ποὺ θὰ τὸ θυμάται.

γοῖον Κύπρ. δύοιον Κύπρ. ώσγοῖον Κύπρ. 'σγοῖον Κύπρ. γοιδὸν Κύπρ. Μακεδ. (Φλόρ.) Στερελλ. (Αἴτωλ.) δύοιὸν Κύπρ. ώσγοιδὸν Κύπρ. 'σγοιδὸν Κύπρ. 'σιγοιδὸν Κύπρ. δκοιδὸν Κύπρ. ώσγοιον Κύπρ. δγοιάν Κύπρ. ώσγοιάν Κύπρ. 'σγειάν Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπιρρ. οἶον. 'Ο τύπ. ὁ σγοι ὁ ν ἐκ συνεκφορᾶς μετὰ τοῦ ὡς. Οἱ τύπ. δγοῖον, δγοι ὁ ν, δγοι ἀ ν διὰ τοῦ προσθετικοῦ ο. Πβ. γιά - δγιά. Οἱ τύπ. δγοιάν, ὁ σγοιάν, 'σγοι ἀ ν ἐκ συμφυρ. μετὰ τοῦ ἀ ν. Πβ. ωσάν. 'Ο τύπ. ωσγοι ὁ ν καὶ εἰς Μαχαιρ. 1,2 (ἐκδ. R. Dawkins): «ἡτζού είναι καὶ οἱ μέραι τῆς ζωῆς μας, ως γοιὸν λαλεῖ δαχθίθ», δὲ τύπ. ωσγοῖον καὶ εἰς Βουστρών. (ἐκδ. K. Σάθα, Μεσν. Βιβλ., 2,488): «καὶ ως γοῖον ἐπηγαῖναν, ἐμπλάσαν 'νοῦ δύναματι Ρήγυκου». 'Ο τύπ. ωσγοῖον καὶ εἰς Δουκ.

1) 'Ως, δπως, καθὼς ἔνθ' ἀν.: Παραπατεῖ 'σγοιάν τὴν πλέτικαν Κύπρ. 'Σγοιδὸν τὴν χήραν τὴν Λευοῦν αὐτόθ. Ποὺ τὸν φόον του ἐγίνη ἡ ὅψη του ἐγοιδὸν τὸν ὑφον αὐτόθ. || "Άσμ.

Κάνει μῆλα γοιδὸν τὰ κίτρα, | σκουληκιάρικα καὶ λίγα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Πέφτονταν τὰ τόπια γοιδὸν βροχή, καρόγια γοιδὸν χαλάζι Μακεδ. (Φλόρ.)

Ποὺ τὸ στενόν σου πέρασμα τές, είδα τὴν πιπεριάν σου, τές είδεν πιπέρκα κότζινα τές αι δκοιόν τὴν ἀφενκιάν σου Κύπρ.

"Ετσι δγοιάν τοῦ είπεν, ἔκαμε δγοιάν τοῦ παραγγέλλει αὐτόθ. 'Η σημ. καὶ εἰς Μαχαιρ., ἔνθ' ἀν. 2) 'Ως χρονικὸς σύνδεσμος, εύθὺς ως, καθὼς Κύπρ.: Καὶ ώσγοιδὸν ἐπεράσσασιν οἱ σαράντα ημέρες Κύπρ. || "Άσμ.

Τές οῦλα τὴν ἄνεδρην κουφήν 'σγοιάν φέδ-δεις 'ποφυσοῦσιν; Δ. Λιμπέρτ., Τζιωπρ. τραούδ., 1.95. 'Η σημ. καὶ εἰς Βουστρών. ἔνθ' ἀν.

γόισμα τό, Κρήτ. ('Ηράκλ.) Νάξ. γούισμα Κρήτ. ('Ηράκλ.)

'Εκ τοῦ ρ. γοῖζω.

Οἰμωγή, βόγγος ἔνθ' ἀν. Συνών. βογγητό.

γοῖσμδς δ, Γ. Σαχτούρ., 'Ιστορ. 'Ημερολ., 4 ἀγοῖσμδς Κρήτ. (Σητ.) ἀοῖσμδς Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ρ. γοῖζω.

1) Θρῆνος, οἰμωγή Νάξ. ('Απύρανθ.) — Γ. Σαχτούρ., ἔνθ' ἀν.: Eld 'ἀοῖσμὸ εἰν' ποὺ τόνε κάνει καὶ φτὸς δ σκύλλος; 'Απύρανθ. 'Εροίφθησαν εἰς τὰ δάκρυα μὲ γοῖσμούς, φωνὴν καὶ θρῆνον ἀπαρηγόρητον Γ. Σαχτούρ., ἔνθ' ἀν. Συνών. γόηση, γοητό τό 1, σκούξιμο, σκουνσμάρι.

2) 'Υπερβολικὴ ζωηρότης Κρήτ. (Σητ.): Πολὺ ἀγοῖσμδ 'χετε καὶ δὲ θὰ πάτε καλά. Συνών. γοή 6.

γολγοθᾶς δ, λόγ. πολλαχ. γουλουγονθᾶς Θράκ. γοργοθᾶς Πελοπν. (Γαργαλ. Γορτν. Διβρ.)

'Εκ τοῦ τοπων. Γολγοθᾶς.

Μεταφ. 1) Ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ταλαιπωρία λόγ. πολλαχ.: "Ἔχει καὶ κείνος τὸ γοργοθᾶ του! Τί νὰ ν τοῦ γίνονται καὶ ἐγώ; (τοῦ γίνονται = τὸν ἐνοχλῶ) Γορτν. 'Ο γολγοθᾶς μον Τ. Παπατζ., 'Ημερολ., 'Ορίζοντ. 2 (1943), 354.

2) Τὸ φυτὸν Κενταύρειον τὸ λευκόκαυλον (Centaurea leucocaulus) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae) Θράκ. Συνών. ἀγκάθι τοῦ Χριστοῦ (εἰς λ. ἀγκάθι 15), αιματόχορτο, σταυράγκαθο, Χριστάγκαθο.

'Η λ. καὶ ως τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γολγοθᾶς Μῆλ. Γονλγονθᾶς Θεσσ. (Πήλ.).

γολγότειν τό, ἀμάρτ. γολγόν' Πόντ. (Λιβερ. κ.ά.)

Λέξ. δνοματοπ. ἐκ τοῦ παραγομένου ἥχου. Βλ. Α. Παπαδόπ., 'Αρχ. Πόντ. 14 (1949), 5.

Σφαιρικὸς κωδωνίσκος ἔξαρτώμενος ἀπὸ τὸν λαιμὸν τῶν μόσχων, μετὰ κινητοῦ μεταλλικοῦ σφαιριδίου ως γλώσσης.

γολέτα ἡ, σύνηθ. γολέτ-τα Νίσυρ. γονλέτα "Ανδρ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Μῆλ. Ναύστ. Πελοπν. (Μάν. Νεάπ. Σουδεν.) Πάρ. Σκόπ. Σκύρ. Χίος — Λαογρ. 1 (1909), 151 κ.ά. γονλέτ-τα Λέρ. Μεγίστ. γονλέτ-τα Χάλκ. γολέτθα Κάλυμν. Πόντ. (Οίν.) γ-γονλέτθα Νίσυρ. γονλέδα Θράκ. (Αἰν.) βονλέτ-τα Μεγίστ. γκολέτα Λεξ. Δημητρ. γιονλέτ-τα Κάρπαθ. ("Ελαυμπ.) ἀγονλέτα 'Αμοργ. γονλέτ-τα Ρόδ.

'Εκ τοῦ 'Ιταλ. goletta. Διὰ τὸν τύπ. γολέτ θα καὶ γονλέτ θα πβ. Γ. Χατζιδ., Γλωσσολ. Μελέτ. 1, 159.

Είδος μικροῦ διυστίου ιστιοφόρου πλοίου, ἡμιολία, μυοπάρων σύνηθ.: "Ἡρθε μιὰ γονλέτα τότε Πελοπν. (Σουδεν.) 'Εβαθολόησεν ἐ βονλέτ-τα (έβαθολόησεν=ἐπῆγε στὰ βαθιὰ νερά) Μεγίστ. 'Επήγαν-ε μιὰν οἱ Χαρκίτες μὲ τὰς βάρκες ἀπάνω 'ς τὴν γονλέτ-τα (μιὰν = μίαν φοράν) Χάλκ. 'Επήγε γ' ἐφόρτωσεν δὴγ γονλέτθα σ-σῦκα Νίσυρ. Βρῆκα μιὰ γονλέτα ἀγανάλ. Σκόπ. 'Η δονλεγά μον είναι νὰ φυλάω καράβια, γονλέτες, μικρὰ μεγάλα (ἐκ παραμυθ.) Θήρ. Ναυτίλος ἀπὸ τῆς δωδεκατοῦς ηλικίας του δ μπάρμπα-Διόμας ἀπέκτησεν... σκούνες, γολέτες καὶ βρίκια Α. Παπαδιαμ., Χριστουγενν. διηγ., 6. Μιὰ γολέτα τοῦ δωκεν δ Θεός καὶ τῆς πῆρε ναῦτες ἀπὸ τὸ Γαλαξίδι Κ. Παλαμ., Τρισεύγ., 16 || "Άσμ.

Γιὰ 'ἐ τὸ 'ρημοκάκο, τὴν ἔρημη γιονλέτ-τα ποὺ πῆρε καὶ ξενίτεψεν ἡμερην ἐβλοέτ-τα Κάρπ. ("Ελαυμπ.)

Φέρε ταὶ τὰ καράβια του, τὰ μπρίκια, τὶς βονλέτ-τες Μεγίστ.

Μαίην γονλέτα θὰ 'ενῶ τσ' ἀσπρα πανιὰ θὰ 'άλω τσ' ὅρτσα 'λατάντα θὰ σταθῶ, τὴν ἀπῶ νὰ πάρω Κάρπ. || Ποιήμ.

Κάποτε μέσ' 'ς τὸ πέλαγος καὶ μέσ' 'ς τ' ἀρμένισμά του συναπαντεύεται διά Γιάκονυμας πότε μὲ τρεχαντήρι καὶ πότε μὲ περήφανο καράβι, εἴτε γολέτα Α. Προβελ., Ποιήμ., 144.

